

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců Mgr. Daniely Zemanové, JUDr. Barbary Pořízkové, JUDr. Michala Mazance a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **O. T.**, zastoupeného JUDr. Vladimírem Henclem, advokátem se sídlem Masarykovo nám. 19, Náchod, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 3. 2007, č. j. OAM-937/VL-20-P05-2006, o udělení mezinárodní ochrany, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 27. 9. 2007, č. j. 28 Az 24/2007 - 25,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá v záhlaví označený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 3. 2007, č. j. OAM-937/VL-20-P05-2006. Tímto rozhodnutím žalovaný neudělil stěžovateli mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Vzhledem k okolnosti, že se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany, Nejvyšší správní soud se ve smyslu ustanovení § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“), nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být jeho kasační stížnost podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS, dostupné též na www.nssoud.cz.

Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve

věcech azylu je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje, v mezích kritérií přijatelnosti, v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Stěžovatel v podané kasační stížnosti uplatňuje důvody dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Má zato, že žalovaný pochybil, pokud jím sdělené informace vyhodnotil jako nevěrohodné, ačkoli pro tyto závěry neměl dostatek podkladů a oporu v provedeném dokazování. Stěžovatel odmítá závěry žalovaného, že by „soustavně přednášel odlišné informace“, a v této souvislosti uvádí, že již v podané žalobě poukazoval na skutečnost, že nepřesnosti v jeho výpovědích byly způsobeny psychickým stavem a obavami o život. Stěžovatel namítá, že žalovaný se měl ve svém rozhodnutí minimálně vypořádat s tím, proč byl zadržen policií, fyzicky napadán, bit a nucen k pracím, a tyto skutečnosti vyhodnotit na pozadí zpráv a informací, které si za tím účelem opatřil.

Z obsahu předloženého spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že žalovaný v předcházejícím řízení dospěl k závěru (a krajský soud se s tímto závěrem v plném rozsahu ztotožnil), že výpověď stěžovatele postrádala takové znaky, jakými by se kompletní, pravdivá a jinak věrohodná výpověď měla vykazovat. Žalovaný hodnotil výpovědi stěžovatele jako nevěrohodné, k čemuž dospěl na základě rozporů plynoucích z porovnání údajů uvedených stěžovatelem v žádosti s protichůdnými údaji, které vypověděl do protokolu. Stěžovateli byl v průběhu řízení dán dostatečný prostor, aby poskytl úplnou a pravdivou výpověď, a rovněž mu byla dána možnost, aby rozpory ve svých výpovědích vysvětlil. I při zohlednění tvrzeného psychického vypětí a stresového prostředí však žalovaný, stejně jako krajský soud, nemohl dospět k jinému závěru, než že celý příběh stěžovatele je podán ve dvou rozporných verzích a vyznívá zcela odlišně ve světle informací uvedených v žádosti oproti skutečnostem předneseným v pohovoru.

K takto uplatněným kasačním námitkám Nejvyšší správní soud uvádí, že otázkou pravdivosti tvrzení žadatele o udělení mezinárodní ochrany se již zabýval např. ve svém rozhodnutí ze dne 11. 5. 2005, č. j. 3 Azs 246/2004 - 40, publikovaném na www.nssoud.cz, v němž vyslovil, že *„není v rozporu se zásadami správního řízení (§ 3 správního řádu) ani s konkrétními povinnostmi správního orgánu při zajišťování podkladů pro vydání rozhodnutí (např. § 32 odst. 1 správního řádu), jestliže správní orgán při zjišťování skutkového stavu neužná či zpochybní některá tvrzení účastníka řízení, jež nelze jinak ověřit nebo jež lze ověřit jen s mimořádnými obtížemi, jestliže se jiná tvrzení účastníka, jež mají z hlediska předmětu řízení zásadní význam, ukázala být nepravdivá nebo zásadním způsobem vnitřně rozporná.“*

Otázka věrohodnosti výpovědi žadatele byla v minulosti řešena také Vrchním soudem v Praze. V rozhodnutí ze dne 29. 1. 2002, č. j. 5 A 746/2002 - 31, tento soud dospěl k závěru, že *„pravdivost tvrzení žadatele a hodnověrnost jeho osoby jsou základem, z něhož se v azylovém řízení nutně vychází, neboť skutečnosti, o nichž žadatel tvrdí, že byly důvodem jeho odchodu či důvodem vzniku jeho obav z návratu, a případné důkazy, jichž se na podporu svých tvrzení takový žadatel dovolává v rámci azylové procedury, mohou být ověřeny zpravidla toliko rámcově. ... Potřebnou věrohodnost sama osoba, a tím i její příběh, nutně ztrácí, pakliže je nepravdivost tvrzení opakovaně zjištěna a nasvědčuje tak tomu, že k odchodu z vlasti vedly žadatele skutečnosti jiné, než jím tvrzené.“* Stejně tak z rozhodnutí tohoto soudu ze dne 28. 4. 1998, č. j. 5 A 508/96 - 26, vyplývá, že *„nevěrohodnost tvrzení žadatele (v jednotlivostech) může být sice dovozována z jednotlivých konkrétních jím uváděných údajů, avšak za předpokladu, že případný rozpor žadatel jednak náležitě nevysvětlil, a jednak, je-li vyloučeno pochybení v překladu z cizího jazyka (nejde-li toliko o nedorozumění).“*

Z výše uvedeného je patrné, že v řízení o udělení mezinárodní ochrany je základním a často jediným důkazním prostředkem, který žadatel o udělení mezinárodní ochrany může žalovanému předložit, jeho vlastní výpověď o okolnostech, které jej vedly k odchodu ze země původu. Pokud žalovaný má pochybnosti o hodnověrnosti výpovědi žadatele, je nutno, aby žadateli byla dána možnost takto vzniklé rozpory vysvětlit a odstranit.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že v posuzované věci byl žadatel o udělení mezinárodní ochrany v průběhu pohovoru konfrontován se svou výpovědí, kterou učinil při podání žádosti, a zároveň byl vyzván, aby vysvětlil, proč se informace poskytnuté žalovanému v podané žádosti liší od těch, které předestřel v průběhu pohovoru. Stěžovateli se však ani přes tuto možnost nepodařilo rozpornost svých výpovědí přesvědčivým způsobem vyvrátit.

V návaznosti na výše uvedené Nejvyšší správní soud nemohl přisvědčit ani kasační námitce stěžovatele, dle které se žalovaný měl ve svém rozhodnutí minimálně vypořádat s tvrzením stěžovatele o jeho zadržení policií, fyzických útocích na jeho osobu a nucení k výkonu prací na poli. Pokud žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečným způsobem odůvodnil, proč výpovědi stěžovatele nepovažuje za věrohodné, a stěžovateli se i přes výzvy žalovaného nepodařilo tyto pochybnosti odstranit, bylo by ve zjevném logickém rozporu, pokud by žalovaný obsah takto žadatelem poskytnutých informací posuzoval a tyto dále hodnotil.

V závěru kasační stížnosti stěžovatel poukazuje na protiústavnost absence dvojinstančnosti řízení o udělení mezinárodní ochrany (§ 31a zákona o azylu), jakož i na protiústavnost ustanovení § 104a s. ř. s., upravujícího nepřijatelnost kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany.

K takto uplatněným námitkám Nejvyšší správní soud uvádí, že ústavnost § 104a s. ř. s. a jeho aplikace Nejvyšším správním soudem byla předmětem posouzení Ústavního soudu např. v rozhodnutí ze dne 29. 3. 2007, sp. zn. III. ÚS 529/07, dostupném na www.concourt.cz. V odpovědi na otázku týkající se ústavnosti absence dvojinstančnosti správního řízení o udělení mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud v plném rozsahu ztotožňuje se závěry, k nimž ve své judikatuře dospěl již Vrchní soud v Praze (v rozhodnutí ze dne 30. 8. 2001, sp. zn. 7 A 13/99). Z tohoto rozhodnutí vyplývá, že samotná skutečnost, že určitý zákon (v daném případě zákon o azylu) nepřipouští proti vydanému správnímu rozhodnutí podání řádného opravného prostředku, nemá za následek rozpor tohoto zákona s Ústavou či mezinárodními smlouvami, konkrétně čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), neboť dvojinstančnost správního řízení není zakotvena v žádné z mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána, a ostatně možnost projednat věc nezávislým orgánem ve smyslu čl. 6 Úmluvy (tj. v podmínkách České republiky soudem) zákon o azylu nevyklučuje.

Ze shora uvedeného vyplývá, že ustálená judikatura správních soudů poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námitky podávané v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. února 2008

JUDr. Radan Malík
předseda senátu